

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 30.—
Miesięcznie . „ 10.—

M. ŁODZI

Ogłoszenie : Wiersz petitowy (trzy szpalty na stronie) Mk. 3.— Przed tekstem Mk. 8.— za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 40 fen. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 4—mk.

Cena egzemplarza 3 Marki

№ 34. (45.)

Łódź, wtorek, 24 sierpnia 1920 r.

Rok II.

Dział Sprawozdawczy

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół.

45 (II sesji) nadzwyczajnego (zg. z ar. 31 U. T. o S. M.) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 13 sierpnia 1920 r.

Komplet radnych: 72. Komplet członków Magistratu: 10. Obecnych radnych: 35. Obecnych członków Magistratu: 8

Posiedzenie otworzył o godzinie 7 min. 10 wieczór zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej, r. L. M. Kern, w obecności quorum Rady Miejskiej (43 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy: W. Doleckiego i Jarbluma oraz sekretarza prezydium, p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przewodniczący stwierdza, że wyznaczone w dniu dzisiejszym na godz. 5-tą posiedzenie Rady Miejskiej z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków nie mogło się odbyć, wobec czego obecne posiedzenie, jako wyznaczone w II-im terminie, zg. z właściwymi zawiadomieniami rozesłanymi wszystkim członkom R. M., jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Przyjęto do wiadomości.

1. Zawiadomienia radnych: Adamskiego, Baumgartena, Bermana, Bińkowskiej, Dr. Brau-

de, Dudzińskiego, Gerhardta, Gertnera, Gulewskiego, Hilszera, Holenderskiego, Jaranowskiego, Kałuzińskiego, Kapłana, Kenigsberga, Dr. Kocińskiego, Koźmińskiego, Lichtensteina, Łęckiego, Marciniaka, Macińskiej, Dr. Margolisa, Mineberga, Otty, Polaka, Pokorskiego, Poznańskiego, Remiszewskiego, Szymańskiego, Uty, Wasilewskiego, Waszkiewicz, Włodarskiego, Zyberbogena, Zyngerowej, usprawiedliwiający h nieobecność swą na posiedzeniu dzisiejszem.

Uchwalono.

I. W sprawie anormowania uposażenia pracowników miejskich:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1246 z dnia 13. sierpnia 1920 r., postanawia:

1) podwyższyć z dniem 1. lipca 1920 r. wynagrodzenie dietarjuszy i robotników stałych, pobierających dotychczas po mk. 75.— dziennie, do mk. 90.— dziennie,

2) podwyższyć z dniem 1. lipca 1920 r. wynagrodzenie robotników sezonowych, zatrudnionych na prowadzonych przez Wydziały Budownictwa i Plantacyj Miejskich robotach publicznych oraz zarabiających dotychczas po mk. 60.— dziennie do mk. 75.— dziennie.

3) podwyższyć z dniem 1. lipca 1920 r. o 20% wynagrodzenie niższych funkcjonariuszów miejskich, pobierających dotychczas mniej niż po mk. 75.— dziennie,

4) podwyższyć z dniem 1. lipca 1920 r. pobory urzędników etatowych: klasy V do mk. 2.350.— miesięcznie

"	IV	"	"	2.650.—	"
"	III	"	"	2.950.—	"
"	II	"	"	3.250.—	"
"	Ila	"	"	3.550.—	"
"	I	"	"	3.850.—	"
"	Ia	"	"	4.150.—	"
"	A	"	"	4.450.—	"

" A następnich kategorii — stosownie do uznania Prezydium Magistratu,

5) podwyższyć z dniem 1. lipca 1920 r. wynagrodzenie urzędników nieetatowych (otrzymujących pensje półmiesięcznie lub dwutygodniowo) w tym samym stosunku co i pracownikom etatowym, wobec tego, że miesięczne pobory ich odpowiadają odpowiedniej klasie,

6) uważać 2/3 podwyższonych poborów za pensję ewent. zarobek zasadniczy zaś 1/3—za stały dodatek drożyzniany,

7) przyznać od dnia 1. sierpnia 1920 r. dodatki rodzinne według zasad, ustalonych przez Magistrat z zastrzeżeniem równomiernego podziału kwoty, wyznaczonej na ten cel pierwotnie przez Magistrat, pomiędzy właściwe kategorie pracowników,

8) niebrać pod uwagę przy wypłacie różnicy pensji ewent. zarobku za miesiąc lipiec 1920 r. wypłaconej w tym miesiącu III-ej raty jednorazowego 75%-go dodatku drożyznianego, przyznanego uchwałą Rady Miejskiej z dnia 18. maja 1920 r.,

9) podwyższyć odpowiednie pozycje Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1920/21 o ogólną sumę mk. 15.000.000.—

10) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

II W sprawie aposażenia członków Magistratu:

W związku z podwyższeniem poborów pracowników miejskich, Rada Miejska postanawia:

1) podwyższyć z dniem 1. lipca 1920 r. pobory członków Magistratu o 30%.

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie wprowadzenia pewnych zmian do postanowienia Rady Miejskiej z dnia 15. lipca 1920 r. o pomocy dla pracowników miejskich wstępujących do Armji Ochotniczej.

Ze względu na wycofanie przez Magistrat właściwego wniosku № 1227 z dnia 10. sierpnia 1920 r. — sprawy nie rozpatrywać.

IV. W sprawie zredukowania quorum:

1) Uzupelnienie do § 22 przez dodanie uwagi treści następującej:

„Rada Miejska jest władna postanowić, że posiedzenia jej w ściśle oznaczonym okresie przejściowym są prawomocne, o ile na sali obrad obecna jest więcej niż 1/3 ogólnej liczby członków Rady Miejskiej.“

2) Z powodu wydarzeń, związanych z działaniami wojennymi, cały szereg członków R. M. wstąpił do armji czynnej oraz służby pomocniczej. Ze względów powyższych skład Rady Miejskiej zredukowany został w znacznym bardzo stopniu.

Rada Miejska, pragnąc umożliwić korporacjom miejskim w tych ciężkich przełomowych chwilach sprawne wywiązywania się z ciężących na nich obowiązków, zgodnie z uzupełnieniem do § 22 R. o R. M., postanawia:

a) posiedzenia Rady Miejskiej są prawomocne o ile na sali obrad obecna jest więcej niż 1/3 ogólnej liczby członków Rady,

b) do przyjęcia uchwał o zaciągnięciu pożyczek, o nabywaniu i pozbywaniu (alienowaniu) nieruchomości oraz uchwał, dotyczących regulaminu Rady Miejskiej, niezbędna jest, obecność 2/3 faktycznej w danej chwili liczby członków Rady,

c) postanowienie powyższe ważne jest do 1. grudnia 1920 r.

3) Ze względu na to, że postanowienia powyższe są sprzeczne z art. 38 U. T. o S. M. z dnia 4. lute-

go 1919 r. wezwać Prezydjum Rady Miejskiej do natychmiastowego zwrócenia się do czynników miarodajnych w przedmiocie wydania właściwego zarządzenia wzgl. zatwierdzenia uchwał powyższych, zaznaczając, że sprawa nie cierpi żadnej zwłoki.

(Wynik głosowania: 40 członków za, 3 — przeciw.)

W sprawie powyższej r. Helmn prosi o wniesienie do protokołu, iż zdaniem jego, uchwała jest nieprawomocna, gdyż na sali brak quorum ustawowego.

W y b r a n o :

Na członka Magistratu, na czas trwania kadencji,

ob. Wienczysława Badziana, kandydata frakcji P. P. S. (Wynik głosowania: za kandydaturą powyższą oświadczyło się 35 członków R. M. — 8 zaś wstrzymało się od głosowania.)

Z powodu wyczerpania porządku dziennego, przewodniczący o godz. 9-jej wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący:

(—) L. M. Kern.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Protokół.

46 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.
Łódź, dnia 18 sierpnia 1920 r.

Komplet radnych: 72, obecnych radnych: 33.
Komplet członków Magistratu: 10, obecnych członków Magistratu: 8.

Posiedzenie otworzył o godz. 8-mej wiecz. zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej, r. L. M. Kern, w obecności 41 członków Rady Miejskiej (liczba ta do końca posiedzenia nie zwiększyła się) zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy: Sadoczyńskiego i Dołęckiego, oraz sekretarza Prezydjum, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: Baumgartena-Bińkowskiej, Chwałbińskiego, Fichny, Gerhartha, Holenderskiego, Kenigsberga, Lichtensteina, Łęckiego, Otto, Polaka, Poznańskiego, Unieszowskiego, Uty, Waszkiewicza, Włodarskiego, Zylberboga i Zyngelowej, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu dzisiejszem.

2. Zawiadomienie Prezydjum, że z pośrednictwem członków Rady Miejskiej wstąpił do armii ochotniczej radni: Drabarek, Fichna, Pokorski, Gertner, Gułewski, Hilszer, Adamski, Szymański, Dudziński, Wasilewski i Marciniak, oraz że pozatem powołany został i pełni od miesiąca obowiązki lekarza wojskowego r. dr. Margolis.

3. Pismo członka Rady Miejskiej, tawnika Alfreda Otto w sprawie rezygnacji ze swego mandatu oraz oświadczenie Prezydjum w tejże sprawie, że po otrzymaniu właściwego zawiadomienia od frakcji niem robotników i inteligencji pracującej wniesioną będzie na porządek dzienny sprawa wyboru nowego członka Magistratu.

4. Oświadczenie Województwa Łódzkiego, Departamentu Samorządowego, z dnia 17 r. b. w sprawie urlopowania członków Magistratu, zgłaszających się do wojska.

5. Oświadczenie Prezydjum, że w czasie ferji załatwione zostały sprawy następujące:

a) Prezydjum delegowało w dniu 20 lipca r. b. 18 przedstawicieli Rady Miejskiej, w tem 9 delegatów oraz tyluż zastępców — do Komisji poboru koni,

b) Komisja skarbowa na posiedzeniu w dniu 3 b. m. ustaliła następujący porządek czytania budżetu w łonie Komisji i na plenum Rady Miejskiej:

Dz. III—Wydział Opieki Społecznej referent r. Łęcki.

Dz. III TK. Komitet Tanich Kuchen referent r. Łęcki.

Dz. V — Wydział szkolnictwa referent r. Drabarek.

Dz. Va — Biuro obowiązku szkolnego referent r. Drabarek.

Dz. Vb — Oddział kultury i oświaty pozaszkolnej referent r. Drabarek.

Dz. VI — Wydział Budownictwa referent r. Praszkiar.

Dz. II — Wydział Zaprowiantowania Miasta referent r. Helman.

Dz. XI — Komitet Rozdziału Chleba i Mąki, referent r. Helman.

Dz. VII — Wydział Zdrowotności Publicznej, referent r. Wilczyński.

Dz. VIIa — Oddział Oczyszczania Miasta, referent r. Wilczyński.

Dz. IX — Wydział Plantacji Miejskich, referent r. Gerhardt.

Dz. IXa — Oddział oczyszczania placów miejskich, referent r. Gerhardt.

Dz. X — Urząd Mieszkaniowy, referent r. Pol

Dz. XII — Urząd Stanu Cywilnego, referent r. Pol.

Dz. VIII — Wydział Gospodarczy, referent r. Kapłan.

Dz. I — Zarząd Główny, referent r. Kotkowski.

Dz. XIII — Wydział Statystyczny, referent r. Kotkowski.

Dz. IV — Wydział Finansów o Rachunkowy, referent r. Boryslawski.

przyczem pp. referentom dano termin do 1-go września dla opracowania poszczególnych działów i zdania z nich sprawy przed Komisją.

c) Konwent Senjorów w dn. 5 sierpnia r. b. w wykonaniu właściwego postanowienia Rady Miejskiej z dnia 28 czerwca r. b. przedstawił Urzędowi Skarbowemu podatków i opłat skarbowych na okręg m. Łodzi 45 członków i tyleż zastępców do Komisji Szacunkowych dla wymiaru państwowego podatku majątkowego oraz 4 członków i tyleż zastępców do 3-ej Komisji dla wymiaru państwowego podatku od zysków wojennych dla m. Łodzi.

6. Odezwę Komendy Straży Obywatelskiej na m. Łódź z dnia 9 sierpnia r. b.

6. Uchwały Magistratu treści następującej:

a) № 1150 z dnia 20 lipca:

„W związku z okólnikiem Województwa Łódzkiego — Departamentu Administracyjnego — № A. D. 1540/I III z dnia 15 lipca 1920 r., polecającym, zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № 874/I AW. z dnia 11 lipca 1920 r., sporządzenie przez Magistrat m. Łodzi do dnia 10 sierpnia 1920 r. imiennych spisów wszystkich mężczyzn, urodzonych w latach 1894, 1893, 1892, 1891 i 1890, oraz odezwę Komisarjatu Rządu na m. Łódź № 29034/20 z dnia 19 lipca 1920 r. — uchwalono powierzyć przeprowadzenie prac przygotowawczych, związanych z poborem roczników 1894, 1893, 1892, 1891 i 1890, Komisarjatu na m. Łódź, wyasygnować na ten cel mk. 200.000.— oraz podać treść niniejszej uchwały Prezydjum Rady Miejskiej do wiadomości.“

b) № 1190 z dnia 3 sierpnia:

„Na skutek okólnika Województwa Łódzkiego — Departament Administracyjny — № A. D. 1697/1 III z dnia 30 lipca polecającego, zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № 969/1 A. W. z dnia 28 lipca sporządzenie przez Magistrat m. Łodzi do dnia

23 sierpnia 1920 r. imiennych spisów wszystkich mężczyzn urodzonych w latach od 1889 do 1880 włącznie, uchwalono przeprowadzenie prac przygotowawczych, związanych z poborem wyżej wymienionych roczników, powierzyć Komisarjatu Rządu na m. Łódź, kosztem około mk. 400.000.—, w związku z pismem Wydziału Wojskowo-Policyjnego tegoż Komisarjatu № 31867/20 z dnia 21 lipca 1920 r. oraz podać treść niniejszej uchwały Prezydjum Rady Miejskiej do wiadomości.“

c) № 1257 z dnia 13 sierpnia:

„W wykonaniu uchwały Rady Miejskiej № I (punkt A—3) z dnia 11. sierpnia 1920 r., wydelegowano Prezydjum Magistratu w osobach p. prezydenta A. Rzeńskiego i wice-prezydentów inż. J. Klocmana i inż. W. Wojewódzkiego do Komisji, mającej na celu administrowanie funduszami, osiągniętymi z poboru jednorazowego podatku na rzecz ofiar wojny od mieszkańców m. Łodzi.“

8. Odezwę Związku felczerów m. Łodzi z dnia 6. sierpnia r. b. w sprawie pracy felczerów w instytucjach komunalnych, oraz oświadczenie Prezydjum, że sprawa przekazana została Magistratowi dla zajęcia stanowiska, poczem przekazana zostanie do regulaminowego traktowania.

9. a) odezwę Zgromadzenia Rzeźników Łódzkich w sprawie zezwolenia wszystkim majstrom rzeźniczym do cechu należącym na prowadzenie handlu w czasie od godz. 7-ej do 1-ej 3-ej do 7-ej,

b) odpowiedź, wystosowaną w tej mierze przez Prezydjum pod adresem Zgromadzenia.

10. a) okólnik № 728 Województwa Łódzkiego, Departament Samorządowy, w sprawie pożądanego podwyższenia norm pobieranych podatków komunalnych,

b) oświadczenie Prezydjum w tejże sprawie, że sprawie powyższej nadany został przez Magistrat właściwy bieg, czego dowodem m. in. są sprawy objęte porządkiem dziennym posiedzenia dzisiejszego, jako te zmiany w statutach; o miejskim podatku gruntuowym oraz miejskiej opłacie kancelaryjnej,

11. Opinię Oddziału Prawnego Magistratu m. Łodzi wraz z właściwym postanowieniem № 1111 z dnia 12 lipca 1920 r. w sprawie umiastowienia chodników w m. Łodzi.

(Przewodnictwo obejmuje r. A. Remiszewski),

Wybrano:

1. do Komisji administracyjnej jednorazowego podatku na

rzecz ofiar wojny (zg. z post. R. M. z dn. 11. 8. 20 r.) radnych: Leona Chwalbińskiego, Mojżesza Helmana, A. S. Kapłana, L. M. Kerna, Wincen-tego Przybylskiego i Franciszka Woj-ciaka — przez aklamację.

W sprawie powyższej r. Gross prosi o wniesienie do protokołu, że nieuwzględnienie jego kandydatury uważa za krzywdzące dla ugrupowa-nia, w którego skład wchodzi.

2. do Komisji skarbowej na czas nieobecności r. Drabarka — r. Węgierskiego — przez aklamację.

Uchwalono:

Poza porządkiem dziennym, za uznaniem nagłości:

I. W sprawie przekazania czę-ści kwoty z podatku nadzwyczaj-nego na rzecz ofiar wojny — do dyspozycji Naczelnika Państwa.

Rada Miejska, w związku z uchwa-łą swą z dnia 11 sierpnia r. b. po-stanawia:

przekazać do dyspozycji Naczeln-ika Państwa na akcję ogólną, zwi-ązaną z obroną Państwa, 1/3 sumy z nadzwyczajnego podatku, włożonego przez nią na mieszkańców m. Łodzi.

(Wynik głosowania: 40 — za 1— przeciw.)

(Przewodnictwo obejmuje r. L. M. Kern.)

II. w sprawie składu Komite-tu Obrony Państwa oraz Komend. Straży Obywatelskiej.

Rada Miejska protestuje przeciw protegowaniu skrajnej reakcji przez odnośne władze przy mianowaniu pełnomocników Komitetu Obrony Państwa i komendantów Straży Oby-watelskie, widząc, w tym zatrwają-jący objaw lekceważenia interesów warstw pracujących.

Rada Miejska uznaje, że powoła-nymi do wyboru są tylko instytucje reprezentujące ogół ludności: gminy wiejskiej, Sejmiki powiatowe i Samorządy, i stwierdza, że odzwiercied-leniem wpływów na terenie miasta i powiatu jest skład Rady Miejskiej i Sejmiku.

W tym celu dla zapewnienia po-słuchu, karności i powagi przy obsa-dzaniu odpowiedzialnych stanowisk Komitetów Obywatelskich, Komendy Straży Obywatelskich Rada Miejska domaga się na terenie Łodzi zgody odnośnych ciał samorządowych.

Rada Miejska stwierdza, że w większości mianowanymi na Woje-wództwa Komendantami Straży Oby-watelskiej i Komitetów Obrony zo-stali przedstawiciele kapitalistów ob-szarników i reakcji.

Rada Miejska domaga się, ażeby w skład komendy Straży Obywatel-skiej w Łodzi weszli przedewszyst-kiem przedstawiciele większości ro-botniczej Łódzkiej Rady Miejskiej.

Klasa pracująca, stojąc w chwili obecnej na straży ładu i porządku, pragnie widzieć również na stanowi-skach kierowniczych swoich przed-stawicieli.

Rada Miejska wzywa wszystkich zdolnych do noszenia broni do ma-sowego zapisywania się do Stra-ży Obywatelskiej uznając że jak w chwili wypędzania z Łodzi okupan-tówi tak i dziś robotnik łódzki stanie karnie na swoim posterunku.

(Wynik głosowania: 40 — za, 1— przeciw.)

3. w sprawie rewizji postano-wienia Rady o pomocy dla pra-cowników miejskich, wstępujących do armji ochotniczej.

Przed przystąpieniem do obrad w sprawie powyższej r. Nowosiel-ski zaznacza, że na sali brak usta-wowego quorum, wobec czego są nieprawomocne uchwały powzięte na posiedzeniu dzisiejszem.

Przewodniczący stwierdza, iż uch-wała R. M. z dnia 13 sierpnia r. b. w sprawie zredukowania quorum, została w dniu 14 b. m. skierowana do Ministerstwa spraw Wewnętrz-nych i aczkolwiek do chwili obecnej nie uzyskała jeszcze sankcji władz nadzorczych, wyraża przekonania, że Województwo, które o przebiegu

obrad dzisiejszych zostanie dokładnie poinformowane, niewątpliwie przyczyni się do zatwierdzenia uchwał, powziętych w dniu dzisiejszym.

Na apel, zwrócony w tej mierze do Rady Miejskiej, obecni olbrzymią większością oświadczają się za dalszymi obradami.

W związku z ogłoszeniem poboru roczników do 1881 roku włącznie Rada Miejska postanawia:

1) zarządzić rewizję postanowienia swego z dnia 15 lipca r. b. w sprawie pomocy dla pracowników Miejskich, wstępujących do armji ochotniczej.

(Wynik głosowania: w głosowaniu brało udział 34 radnych, z których 28-ch, t. j. 2/3 oświadczyło się za rewizją).

2) wszyscy pracownicy miejscy, urodzeni w roku 1884 i wcześniejszych, w razie wstąpienia do armji ochotniczej, do dnia 1. września otrzymują pobory w myśl uchwały R. M. z dnia 15 lipca r. b.,

3) wszyscy pracownicy miejscy, urodzeni w roku 1885 i późniejszych, jako objęci już ogłoszonymi poborami, mogą otrzymywać tylko jednorazowe zasiłki, przyznane dla idących do wojska z poboru tąż uchwałą z dn. 15 lipca,

4) uchwała powyższa wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

5) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Wynik głosowania: 23— za, 11— przeciw.)

W sprawie powyższej zgłoszone zostały następujące oświadczenia:

Oświadczenie frakcji N. P. R.:

„Frakcja N. P. R., nie przesądając intencji, jakimi kierowali się wnioskodawcy, nie solidaryzuje się z uchwałą Rady Miejskiej, jako tamującą dopływ ochotników do armji narodowej i prosi o wniesienie niniejszego oświadczenia do protokołu.

Oświadczenie frakcji P. P. S.:

„Oświadczamy, że składając wniosek w sprawie ograniczenia wypla-

ty zapomóg ochotnikom należącym do poboru, pragnęliśmy zapobiec spekulacjom nieuczciwych osobników, którzy, licząc li tylko na zapomogi, już to po ogłoszeniu rejestracji i poboru, nie z przyczyn patriotycznych, lecz ze względów materialnych wstępują na ochotników. Wniosek nasz był wyrazem jednomyślności Magistratu, w skład którego wchodzi również przedstawiciele N. P. R.

Protestujemy jaknajostrej przeciw przypuszczeniu, które przypisują większości R. M. „chęci tamowania do pływu ochotników do armji narodowej“.

„Stanowisko naszej partji, która dała najlepszych swoich działaczy w chwili dzisiejszej do armji ochotniczej i oddziałów partyzanckich jest dowodem, że obrona kraju przed najazdem, walka o Niepodległość Polski jest dla nas sprawa najdroższą, za którą od ćwierci wieku ginęli Mireccy, Okrzeje i Gibalscy.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 11 min. 20 wiecz. zamyka posiedzenie, odraczając resztę spraw, objętych porządkiem dziennym, do posiedzenia w tygodniu przyszłym.

Przewodniczący:

(—) L. M. Kern.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Sprawozdanie Urzędu Stanu Cywilnego przy Magistracie m. Łodzi za miesiąc lipiec 1920 r.

W miesiącu lipcu zarejestrowano:

Wyznanie	Urodz.	Ślub.	Zgon.
Adwentyści	—	—	2
Baptyści	3	1	4
Mojeszowe	677 ^{1*)}	174	214 ^{2*)}

Uwaga 1*. Na ogólną ilość zameldowań urodzeń było 35—do 8-ju dni (§ 95 kod. cyw.), 239—do 1-go roku. Reszta zaś t. j. 408 przekro-

czyła przepisany prawem termin o kilka lub kilkanaście lat.

Uwaga 2*. Na ogólną liczbę zgonów wciągnięto do tutejszych ksiąg 84 zgonów dzieci do 1-go roku.

Poświadczono zapowiedzi ślubnych 122.

W myśl art. 54 Kod. Cyw. sporządzono aktów znania 115.

Wydano wyciągów z archiwum:

pełnych 906

skrótów 2124

do cel szkolnych 9

Razem 3039

Na mocy wyroków sądowych sprostowano 2 akty urodzeń i uznano 3 małżeństwa za rozwiedzione, o czym zgodnie z art. 85 Kod. Cyw. uczyniono adnotację na odnośnych aktach, a odpisy posłano do archiwum hipotecznego, celem wciągnięcia ich do duplikatów.

Spraw przez dziennik Urzędu w miesiącu lipcu przeszło 144.

Tabela porównawcza cyfr. za miesiąc lipiec r. b. z danymi za tenże miesiąc roku ubiegłego daje następujący wynik:

Rok	Urod.	Ślubów	Zgonów	Wyciąg.
1919	549	124	228	1544
1920	677	174	214	3039

Kasa w miesiącu sprawozdawczym wykazuje wpływów Mk. 18076.29 przyczem po wylegitymowaniu się z pobierania zapomóg z miejskich instytucji opieki społecznej uwolniono z opłat 23 osoby.

Pozatem złożono władzom memoriał w sprawie przyznania zasiłków państwowych dla żon i dzieci powołanych pod broń wojskowych, a nie zarejestrowanych w Urzędzie Stanu Cywilnego i przesłano wyciągi z aktów władzom sądowym i komunalnym.

Ruch w Urzędzie wielki, frekwencja do 700 osób dziennie.

Sprawozdanie Działu Oczyszczenia Miasta za okres od 1/IV do 1/VII 1920 r.

1) Skontrolowano 134 doły biologiczne, przyczem nakazano w 40 wypadkach poczynić niezbędne roboty, jak wywózkę szlakki z dołów gnilnych, przemycie żuzłu oksydacyjnego kosza, pozatym spisano protokołów policyjnych za nienależytą konserwację dołów, jakoteż za wypuszczanie cuchnących ścieków na ulicę w 32 wypadkach.

2) Zbadano 15 studziń, przyczem w 2 wypadkach przekazano oddziałowi studniarskiemu studnie do należytego uporządkowania. Badanie polegało na określeniu tych składników, które czynią wodę niezdadną do użytku wewnętrznego.

3) Poddano sanitarnym oględzinom 48 nieruchomości, przyczem w 25 wypadkach nakazano poczynić odpowiednie porządki,

4) Dokonywano wywózki odchodów i śmieci z gmachów miejskich lub zajętych przez instytucje miejskie. Aczkolwiek przedsiębiorcy asenizatorzy czynności te dość sprawnie wykonywali, to w ostatnich czasach dała się zauważyć pewna opieszałość spowodowana brakiem paszy i ciągłymi strajkami pracowników.

Sprawozdanie Oddziału Adresowego za miesiąc lipiec 1920 roku.

Biuro Ksiąg Stałej Ludności załatwiło:

341 metryk, 208 kwestjonariuszy W-łu Opieki Społecznej o przynależności do m. Łodzi, 150 kwestjonariuszy sądowych i wydało: 246 wyciągów z ksiąg stałej ludności, 78 zaświadczeń o przynależności gminnej, 29 odpisów z metryk, 7 świadectw niekaralności i 6 świadectw stanu rodzinnego.

Opłat kancelaryjnych pobrano za Mk. 1828.—

Biuro Adresowe w dalszym ciągu zajęte było uzupełnianiem swych kart adresowych i wydało 755 adresów pobrawszy za to Mk. 755.—

Kronika Miejska.

— **Z Gazowni miejskiej.** Zarząd miasta przejmując kierownictwo Gazowni postawił sobie jako wytyczną oddawanie gazu szerokiemu ogółowi mieszkańców po cenie możliwie przystępnej, jednakże ogólny wzrost cen węgla, materiałów fabrycznych, robocizny zniewolił zarząd miasta już z chwilą objęcia gazowni do podniesienia taryfy za gaz do oświetlenia do mk. 140 za 1000 stóp sześć., zaś gaz do silników do mk. 80 za 1000 stóp sześć. Sporządzony obecnie preliminarz wydatków i wpływów na rok budżetowy 1920/21 na sumę mk. 71.719,400.— przewiduje w wydatkach pozycje następujące: węgiel 41,435,000, pensje dla robotników i urzędników mk. 15,272,000.—, przebudowa pieców, reperacja maszyn i przewodników mk. 5,500,000.—. Tak znaczny wydatek na remont gazowni spowodowany został tem, że poprzedni dzierżawcy gazowni, przewidując umiastowienie tej instytucji, od dłuższego czasu wstrzymywali się od wszelkiego remontu. Z tego powodu gazownia w chwili, przejęcia jej przez miasto znajdowała się w stanie opłakanym, wymagającym gruntowej naprawy. Wobec tak znacznych wydatków na koszt eksploatacji, rada nadzorcza gazowni miejskiej celem pokrycia mogącego powstać deficytu w wysokości około 11-miljonów mk., widzi się zmuszoną podnieść dotychczasową taryfę do mk. 200 za 1000 st. sześć. gazu do oświetlenia i do mk. 140 za 1000 st. sześć. gazu dla silników. Pomimo wzmiarkowanej podwyżki gaz jest jednym z tych produktów, który podrożał najmniej w stosunku do cen 1914 r., o czym świadczy wykaz poniższy:

w roku 1914 węgiel kosztował mk. 28,08 za 1000 kil., obecnie 1500 mk. podr. 52 razy.

w roku 1914 1 godz. rob. wynosiła mk. 0,41, obecnie 13,75 mk. podr. 33 razy.

w roku 1914 1000 stóp sześć. gazu koszt. mk. 6,48 obecnie mk. 140 podrożało 21 razy

w roku 1914 1000 stóp sześć. gazu koszt. przy podnies. taryfie 200 podrożało 28 razy

w roku 1914 1 hektol. koksu koszt. mk. 2,05 obecnie mk. 150 podrożało 72 razy

w roku 1914 100 f, smoły koszt. mk. 3,24 obecnie mk. 300 podrożało 90 razy. Tak więc przy nowej taryfie wzrost ceny gazu jest prawie w dwójnasób niższa od wzrostu ceny węgla w stosunku do cen przedwojennych. Świadczy to z jaką oględnością postępuje zarząd miasta stosując nową taryfę i że podwyżka ta wynika z ogólnej konjunktury ekonomicznej.

— **Z Elektr. Kolejek Dojazdowych.** Zarząd Elektrycznych kolejek dojazdowych pod pretekstem, że pobierany dotychczas podatek od biletów został narzucony towarzystwu wbrew istniejącym przepisom prawnym, zwrócił się do Min. Spraw Wewnętrznych z żądaniem zwolnienia od powyższego podatku i zawiadomił jednocześnie Magistrat, że począwszy od 1 lipca r. b. podatki od biletów na rzecz gmin nie będą uwzględnione. Na skutek tego wystąpienia Województwo zwróciło się do Magistratu, o nadesłanie materiału dotyczącego tej sprawy Magistrat, opierając się na dekrete w przedmiocie skarbowości gmin miejskich, w myśl którego wszystkie dotychczasowe pobory miejskie pozostają nadal w mocy, uważa, że towarzystwo kolejek jest obowiązane do dalszego stosowania podatku i przekazywania go do kasy miejskiej, gdyż ustanowiony został legalnie i na zasadzie art. 2 wzmiankowanego dekretu ma moc obowiązującą. Utrzymanie tego źródła dochodu ze względu na krytyczny stan finansów miejskich jest wprost konieczne. Wobec zmienionych warunków Magistrat postanowił zmodyfikować statut o tym podatku i przedstawić go do zatwierdzenia radzie miejskiej.

— **Delegacja Magistratu u Wojewody.** W związku z konferencją przedstawicieli miasta w Ministerstwie Apropowizacji udała się do wojewody delegacja Magistratu w osobach prezydenta Rzewskiego i wice-prezydentów Wojewódzkiego i Klocmana w sprawie przyznania Łodzi drugiego przydziału oraz celem uzyskania ułatwień w sprawie dowozu zboża z najbliższych okolic. P. wojewoda przyrzekł najenergiczniejsze poparcie i oświadczył, że na zasadzie prawa o świadczeniach wojennych wydał szereg rozporządzeń do starostwa celem zarekwirowania odpowiedniej ilości podwód na przewóz zboża. Wojewoda zapewnił, że uważa sprawę apropowizacji miasta za jedną z najważniejszych, to też w miarę możliwości będzie się starał współdziałać z wydziałem Zaprow. Miasta, celem usunięcia bólarzki apropowizacyjnej.

— **Świadczenia wojenne.** Komisarjat Rządu podaje do wiadomości, że w myśl rozporządzenia Rady Obr. Państwa z dnia 20 lipca. r. b. — Dz. Pr. № 425 w przedmiocie pociągania ludności do osobistych i rzeczowych świadczeń przy akcji ewakuacyjnej, władze administracyjne upoważnione zostały do przymusowego pociągania ludności za wynagrodzeniem do robót osobistych, oraz świadczeń podwodnych i kwaterunkowych, potrzebnych do naładowania, przewiezienia, wylądowania i rozmieszczenia ludności, oraz dobra ewakuowanego, pochodzących z terenów opróżnianych w związku z działaniami wojennymi.

Osoby winne uchylenia się od świadczeń, ulegają w drodze administracyjnej karze aresztu 6 miesięcy lub grzywny do wysokości 10,000 marek.

— **Echa zajścia w szpitalu w Chojnach.** W środę, dnia 18 b. m. odbył się sąd polubowny nad sprawcami zajścia w szpitalu w Chojnach przeciwko dr. Tenenbaumowej. W skład sądu wchodził: prezydent

Rzewski jako sapperarbitr, ławnik Wydz. Zdrow. Publ. inż. Nakielski, przedstawiciel związku lekarzy dr. Tomaszewski, przedstawiciele związku szpitalników pp. Balcerzak i Bazaliński oraz radna Łętowska.

Oskarżał inż. Nakielski. Po przesłuchaniu wszystkich pracowników szpitala, jak również świadków strony przeciwnej obronę wnosili pp. Balcerzak i Bazaliński, wskazując głównie na to, że zajście nie było aktem premedytacji, jak twierdzi poszkodowana oraz Wydz. Zdrow. Publiczn. ale odruchem żywiołowym przeciwko brutalnemu zachowaniu się kierowniczki szpitala. Wyrokiem sądu 4 osoby winne bezpośredniego udziału w zajściu zostały zwolnione z zajmowanych posad, zaś pozostałych 6 osób, jako nie biorących bezpośredniego udziału sąd postanowił przenieść do innych szpitali. Sąd przyznał oskarżonym pobory za czas zawieszenia ich w pracy. Wobec zapadłego wyroku związek pracowników szpitalnych ma się zwrócić do starostwa łódzkiego o umorzenie sprawy.

Smutne to i godne pożałowania zajście świadczy, że nawet członkowie związków zawodowych w niektórych wypadkach nie przestrzegają zasad i dyrektyw swoich organizacji. Sroczliwie się należy, że potępienie przez związek szpitalników wszelkich aktów gwałtu bez względu na to skąd pochodzą, przyczyni się do uzdrowienia stosunków i zapobiegnie na przyszłość podobnym wybrykom.

— **W sprawie zlikwidowanie Pogotowia Ratunkowa.** W Związku z odmową udzielenia subsydjum Pogotowiu Ratunkowemu, Magistrat wypowiedział się za zlikwidowaniem Pogotowia jako samodzielnej instytucji, gdyż istnienie Pogotowia w dotychczasowej formie, pociąga za sobą wydatki, niewspólnemu do usług, jakie ta instytucja oddaje miastu.

Koniecznym jest włączenie Pogoto wie do całokształtu gospodarki szpitalnej gdyż tylko w ten sposób można będzie zużytkować racjonalnie zarówno personel, jak i inwentarz, a tym samym obniżyć koszt utrzymania instytucji, której użyteczność nie podlega dyskusji.

Sprawy aprowizacyjne.

— **Wzrost kosztów utrzymania w lipcu.** Komisja dla badania wzrostu kosztów utrzymania na posiedzeniu dnia 6 sierpnia r. b. ustaliła zmiany w kosztach utrzymania w ciągu miesiąca lipca dla rodziny pracowniczej, złożonej z czworga osób: A) otrzymującej dodatkowy deputat robotniczy, B) nie otrzymującej dodatkowego deputatu.

Obliczeń dokonano, biorąc pod uwagę ceny przeciętne z całego miesiąca. Dla pierwszej kategorii rodzin A) otrzymującej deputat, ogólny koszt żywności, opału i światła w dniu 1 lipca wynosił mk. 77,73, zaś ogólny koszt w dniu 1 sierpnia wynosił mk. 84,39, czyli wzrost kosztów utrzymania wyniósł 8,57%.

Dla drugiej kategorii rodzin B), nie otrzymującej deputatu ogólny koszt żywności, opału i światła w dniu 1 lipca wynosił mk. 88,34, zaś ogólny koszt w dniu 1 sierpnia wynosił mk. 92,58 czyli wzrost kosztów wyniósł 4,8%.

— **Z Ministerstwa Aproprowizacji.** Wobec nadchodzącego jesiennego sezonu kiszenia oraz konserwacji warzyw i produktów — Ministerstwo Aproprowizacji, mając obecnie w swem rozporządzeniu większy zapas soli jadalnej, postanawia w celu zaopatrzenia ludności w dowolną ilość tejże — zawiesić czasowo obowiązującą normę spożycia i wydawania soli.

Dotychczas instytucje odbiorcze a także wszystkie związki i zrzeszenia o charakterze społecznym, a nawet prywatni kupcy, o ile posiadają odpowiednie środki pieniężne i dają gwarancję uczciwości, poświadczoną w każdym poszczególnym wypadku przez władze rządowe lub komunalne — mogą zamawiać w Państwowym Urzędzie Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby i o-

trzymawać od tegoż sól w ilościach dowolnych, oraz sprzedawać ją ludności po cenach obowiązujących — bez ograniczenia, według swego uznania.

Nieprzestrzeganie taryfy zagrożone utratą prawa sprzedaży natargu.

Ze Lwowa donoszą:

W interesie publicznym zdecydował się p. prezydent Neumann pod zagrożeniem utraty prawa sprzedaży na stanowisku targowem zaapelować do przekupek i wszystkich, zajmujących się sprzedażą artykułów spożywczych na targach lwowskich — aby przestrzegali ściśle obowiązującej taryfy, stosowali się bezwzględnie do zarządzeń kontrolerów i kontrolerek miejskich, a względem kupującej publiczności zachowywali się grzecznie i przyzwoicie.

— **Zła aprowizacja.** Magistrat m. Sosnowca wysłał do Ministerjum Aproprowizacji i Rady Obrony Państwa skargę, że magazyny zbożowe w Sosnowcu są doszczętnie puste, bez mąki i zboża: urzędy aprowizacyjne wojewódzkie są bezradne i nie wiedzą co począć. Okolice miasta są bezrolne i nie posiadają żadnych zapasów żywności; ludności grozi nieunikniony głód. Władze miejskie proszą o pozwolenie sprowadzenia zboża z innych powiatów i województw.

Sprawy urzędnicze.

Ze Zjazdu Pracowników Miejskich.

Na zjeździe Pracowników miejskich Rzplitej Polskiej w Warszawie w kwietniu r. b. został wygłoszony szereg referatów w sprawach bardzo ważnych i aktualnych. Niektóre z tych referatów podamy w streszczeniu w „Dzienniku Zarządu m. Łodzi.”

I.

Statut służbowy

referat Jana Pomorskiego.

Statut służbowy, którego projekt został ułożony przez Związek pracowników miejskich m. st. Warszawy, ma na celu unormowanie i ustalenie stosunku Magistratu do swych pracowników. Konieczność ułożenia takiego statutu stała się wprost na-

głącą. Za czasów rosyjskich specjalnego statutu, dotyczącego pracowników miejskich nie było: stosunek Magistratu do pracownika regulował się ogólnymi przepisami prawa cywilnego i karnego, dla pewnych tylko etatowych urzędników — ogólnopanstwową ustawą o służbie cywilnej. Ołbrzymia większość urzędników, nie mówiąc już o robotnikach, uważana była za pracujących z wolnego najmu, w razie śmierci lub starości pracownik i jego rodzina całkiem byli zdani na łaskę i niełaskę Magistratu. Nawet obecnie obowiązujące przepisy o zapomogach dożywotnich i odprawach dla zwalnianych pracowników wyraźnie zastrzegają, że pracownicy miejscy nie mają żadnego prawnego tytułu domagania się jakichkolwiek emerytur lub zapomóg, oprócz 3-ch miesięcznego wynagrodzenia ogólnie przyjętego. Inne stosunki regulowane są tymczasowymi różnymi specjalnymi przepisami, wydawanymi w różnym czasie i nieujętymi w jedną całość. Temu wszystkiemu nasz projekt stara się zaradzić. Przy układaniu tego projektu kierowano się po części istniejącymi przepisami, po części wzorowano się na statutach miast Lwowa, Krakowa, Poznania i Wiednia.

Przewodnią zasadą naszego statutu jest, by w sprawach dotyczących pracowników i ich bytu mogli zabierać głos również i pracownicy, żadna ze spraw dotyczących ich, jak mianowanie, zwalnianie, awansowanie, karanie, i t. p., nie mogą być rozstrzygane bez udziału pracowników. Dla obrony swych praw pracownicy mogą łączyć się w związki (§ 88). Związki powstają na mocy zatwierdzonych przez odnośne władze państwowe, a nie miejskie, statutów. Magistrat, niema prawa wglądania i kontrolowania działalności związków. Związki pracowników w stosunku do władz miejskich są uprawnionymi przedstawicielami i obrońcami zrzeszonych w nich pracowników. Oprócz obrony praw, wynikających ze stosunków służbowych, zakres

działalności związków w stosunku do władz miejskich polega na:

1) współdziałaniu przy postępowaniu dyscyplinarnym,

2) współdziałaniu przy mianowaniu, awansowaniu i zwalnianiu pracowników i powoływaniu kierowników,

3) rozpatrywaniu zażaleń na rozporządzenia zwierzchników w sprawach osobistych pracowników, jak naprz. podział pracy, wyznaczanie czynności, przeniesienie na inne stanowisko, rozkład urlopów i t. p.

4) współdziałaniu przy wydawaniu przepisów służbowych i innych służbowych instrukcji i regulaminów,

5) wydawaniu opinii w sprawach personalnych o charakterze ogólnym lub zasadniczym,

6) współdziałaniu w każdym wypadku, nieprzewidzianym w statucie, a dotyczącym spraw urzędniczych.

Poza kwestją poprawy bytu najważniejszą jest obrona pracowników przy postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko nim, zwłaszcza w wypadkach, które mogą pociągnąć za sobą wydalenie ze służby miejskiej, co pozbawia pracownika wszystkich nabytych praw oraz możliwości otrzymania posady rządowej lub gminnej. Wydalenie ze służby miejskiej może nastąpić jedynie na mocy uprawnionej decyzji komisji dyscyplinarnej. W komisji dyscyplinarnej na 5 członków zastrzeżono 2 głosy dla przedstawicieli pracowników. Kara wydalenia ze służby miejskiej może nastąpić tylko wtedy, jeżeli za nią opowiedzą się 4 głosy z 5-ciu, to znaczy, że kara ta może być orzeczona tylko w tym wypadku, jeżeli za nią głosować będzie tylko jeden przedstawiciel komisji, — co zdaje się powinno dość zabezpieczyć sprawiedliwość i bezstronność orzeczenia. Inne kary, które nie pociągają za sobą tak ciężkich skutków i nakładanie ich rozstrzyga się prostą większością głosów.

W celu zapobieżenia trapiącym nas plagom protekcji i nepotyzmu zastrzeżony został udział pracowni-

ków przy przyjmowaniu, awansowaniu i zwalnianiu pracowników oraz przy obsadzaniu stanowisk kierowniczych. We wszystkich komisjach kwalifikacyjnych i konkursowych bezwzględnie winien przyjmować udział przedstawiciel Związku pracowników. W statucie (§ 13) wspomniano, na co należy zwracać uwagę przy przyjmowaniu nowych pracowników. Jeżeli przedstawiciel pracowników jest innego zdania, niż pozostali członkowie komisji kwalifikacyjnej lub konkursowej, to Związek ma prawo bezpośrednio zwrócić się do Magistratu lub Prezydenta miasta. Wogóle zastrzeżono, że przy obsadzaniu wszelkich urzędów miejskich. pierwszeństwo przysługuje osobom już pracującym w Magistracie. Konkurs na opróżnione stanowisko może być tylko wtedy ogłoszony publicznie, gdy niema wiadomości o odpowiednio uzdolnionych kandydatkach z pośród pracowników miejskich. Dla obznajmienia pracowników ze wszystkimi dziedzinami gospodarki miejskiej — i wskutek tego umożliwienia obsadzania wakujących stanowisk osobami z pośród pracowników miejskich, niezależnie od wydziału — każdy pracownik, zwłaszcza zajmujący niższe stanowisko, obowiązany będzie ukończyć specjalne kursy zawodowe przy Magistracie dla pracowników miejskich. Nadzór i kierownictwo temi kursami należeć będzie do specjalnej komisji, złożonej z wiceprezydenta miasta, 2 ławników i 2 przedstawicieli pracowników.

Dla zachowania kolejności w awansowaniu i w posunięciu do wyższej kategorii płac Magistrat obowiązany jest prowadzić dla każdej gałęzi służby i klasy rangi specjalne listy osobowe, w których szereguje się pracowników podług przysługującej im kolejności rang i lat służby.

Wszelkie zażalenia na zwierzchników przede wszystkim winny być kierowane do Związku pracowników, względnie robotników i tam rozpatrzone. Gdy Związek uzna zażalenie za uzasadnione, winien interpe-

lować u zwierzchnika, który zażalenie wywołał. Gdyby interwencja związku okazała się bezskuteczną, Związek zażalenie ze swą opinią kieruje do wyższej władzy, w ostatecznej instancji do prezydenta miasta.

Ponieważ wszelkie zażalenia i niezadowolenia w pierwszej instancji ma rozpatrywać i łagodzić Związek pracowników, niezbędnem jest, by przy wydawaniu wszelkich przepisów służbowych, regulaminów i instrukcji brał udział również Związek pracowników, zwłaszcza niezbędnem jest udział przedstawiciela tej grupy pracowników, do której ma się odnosić dana instrukcja lub regulamin. Tym sposobem Związek może powziąć dokładną i pewną opinię o celowości danych przepisów i da się uniknąć wiele tarć i niezadowoleń.

Wobec tego, że żadna sprawa, dotycząca pracowników, nie może być rozstrzygana bez ich udziału, Magistrat we wszystkich sprawach personalnych, winien uprzednio zasięgnąć opinii Związku pracowników. Wysłuchanie opinii Związku, zapoznając Magistrat z poglądem pracowników na daną sprawę, znacznie uprości i przyspieszy jej rozstrzygnięcie.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu mogą mieć miejsce tylko w porozumieniu ze Związkiem pracowników.

Po za obroną praw pracowników statut zawiera ogólne postanowienia o przyjmowaniu pracowników na służbę miejską, o zwalnianiu ich, o ich obowiązkach służbowych i prawach, o dyscyplinarnem postępowaniu, o wykroczeniach służbowych i o rozwiązaniu stosunku służbowego.

Statut wylicza warunki, jakie wymagane są dla objęcia posady na służbie miejskiej, oraz jakie są przeszkody do tego, przy czem żadnych ograniczeń co do płci i wyznania nie wprowadza. Pewne granice wprowadza tylko co do wieku: wymagany jest wiek nie niżej lat 18 i zasadniczo nie więcej nad 45, pozatem cudzoziemcy mogą być przyjmowani

na służbę miejską tylko w charakterze pracowników kontraktowych. Oprócz tego są pewne ograniczenia z tytułu pokrewieństwa: w jednym i tym samym wydziale, jako zwierzchnik i podwładny, i w różnych nawet jako kontrolujący i kontrolowany nie mogą pracować krewni i powinowaci do 3 stopnia włącznie. Konieczność tych ograniczeń jest widoczna i nie potrzebuje uzasadnień. Każdy pracownik przed objęciem posady stałej winien przejść okres służby próbnej w ciągu nie dłużej jednego roku. Co do udziału pracowników w komisjach kwalifikacyjnych zastrzeżono, iż o ile sprawa dotyczy obsadzania stanowisk urzędniczych lub oficjalistów, to udział w komisji przyjmują przedstawiciele Związku pracowników, gdy dotyczy robotników, — przedstawiciele związku robotników.

Rozdział o obowiązkach służbowych pracownika szczegółowo podaje, jak pracownik miejski winien wykonywać swe obowiązki i jak się zachowywać w miejscu swego urzędowania i po za niem. Pracownik winien czynności swe spełniać sumiennie, szybko, najbardziej celowo, przymtem winien kierować się istniejącymi prawami, instrukcjami służbowymi, regulaminami i innymi odnośnymi przepisami, w stosunku do zwierzchnika winien posłuszeństwo w zakresie pracy zachowywać się taktownie i grzecznie, winien przestrzegać tajemnicy służbowej, po za służbą prowadzić tyb życia, któryby zapewnił poszanowanie stanowiska i osoby oraz budził należnie zaufanie. Statut (§§ 51 i 52) wyjaśniają również obowiązki kierowników i stosunek ich do podwładnych.

Z praw przysługujących pracownikom miejskim ważniejsze są: prawo do dodatków do pensji za wysługę lat, prawo do emerytury i do zabezpieczenia bytu wdów i sierot po pracownikach miejskich, do normalnego urlopu corocznie, do niezmienności stosunku służbowego, do wolności związków i obrony swych praw przez organizacje zawodowe, o czym

wspominałem wyżej, do zapomóg na kształcenie dzieci.

Jeżeli pracownik po przesłużeniu pewnej liczby lat nie awansuje, to zostaje posunięty do wyższego stopnia płacy. Liczbę lat niezbędną do takiego posunięcia, kolejność posunięć, różnice płac i inne warunki określone będą w specjalnym dodatku do statutu po unormowaniu przez Magistrat wynagrodzenia pracowników co ma wkrótce nastąpić. Przepisy co do emerytury i zabezpieczenia bytu wdów i sierot będą ujęte w osobnym statucie, które jest na ukończeniu. Zasadą tych przepisów będzie, że pracownik po przesłużeniu 30 lat bez przerwy na służbie miejskiej nabywa prawa do emerytury w wysokości ostatnio pobieranego przezeń wynagrodzenia; pracownik może podać się do emerytury po dojściu do 60 lat wieku.

Każdemu pracownikowi miejskiemu po przesłużeniu roku przysługuje prawo do urlopu 4-tygodniowego dla wypoczynku, niezależnie od urlopu dla poratowania zdrowia.

Pracownik przyjęty na służbę miejską i stabilizowany winien mieć gwarancję, że stosunek służbowy jego do Magistratu będzie trwały, niezależny od jakichś osobistych wpływów i sympatji. Statut przewiduje następujące zmiany stosunku służbowego: awansu, zawieszenie, i degradację. Zmiany te mogą mieć miejsce jedynie na zasadzie przepisów i drogą wskazaną w statucie. Obowiązek Magistratu opłacania wpisów szkolnych za dzieci swych pracowników dotyczy tylko kształcących się w niższych i średnich zakładach. Kształcenie dzieci w wyższych zakładach naukowych nie może obciążać Magistratu.

Mając na względzie nienormalne stosunki obecne, które zapewne potrwają dłuższy czas, sprawę wynagradzania pracowników statut rozwiązuje w ten sposób, iż płace regulowane winny być co 3 miesiące w zależności od cen artykułów pierwszej potrzeby. Ze wzrostem cen

równomiernie winny wzrastać do datki drożyzniane, przy spadku zaś — zmniejszać się, i tą jedynie tylko drogą bez gwałtownych wstrząśnień można będzie pomalą wrócić do normalnych pensji.

Kwestję wynagradzania robotników za pracę w godzinach pozaobowiązkowych reguluje ustawa z dn. 18 grudnia 1918 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, która obejmuje również i robotników miejskich. Ustawa ta podług wyjaśnienia ministerstwa pracy i ochrony społecznej nie dotyczy urzędników miejskich, wobec tego trzeba było w statucie zastrzec, że praca w godzinach pozaobowiązkowych winna być wynagradzana podług zasad przyjętych dla robotników.

Pracownik miejski ma prawo do swobodnej działalności politycznej, jak również ma prawo należeć do wszelkich stowarzyszeń z wyjątkiem zagranicznych, mających cele polityczne, ponieważ cele takich stowarzyszeń są przeciwne interesom Państwa Polskiego, a nawet niekiedy wprost mogą zagrażać jego bytowi.

Pracownik miejski powołany do Sejmu lub Rady Miejskiej przez cały czas trwania mandatu korzysta z bezpłatnego urlopu. Magistrat nie może stanąć na przeszkodzie wykonywaniu przez swego pracownika takiego mandatu, pozwolenie Magistratu na urlop w takich wypadkach nie jest wymagalne, dostateczne jest proste zawiadomienie bezpośredniego zwierzchnika o powołaniu. Samo przez się rozumie się, że za czynności swe przy wykonywaniu mandatu pracownik następnie nie może być pociągany do odpowiedzialności dyscyplinarnej, odpowiedzialność sądowa zastrzeżona jest ogólnymi przepisami.

Osobny rozdział statutu poświęcony jest wymiarowi kar i postępowaniu dyscyplinarnemu.

Kary są porządkowe, nakładane bez dochodzenia, i dyscyplinarne nakładane po przeprowadzeniu dochodzenia i po rozprawie.

Zasadniczo żadna kara nie może być wyznaczana bez wysłuchania obwinionego.

Przed wszczęciem dochodzenia dyscyplinarnego, winna być zasięgnięta opinja Związku. Niezależnie od uczestnictwa przedstawicieli pracowników w Kom. dyscypl. przedstawiciel Związku ma prawo być obecnym na rozprawach.

Oskarżony ma prawo wziąć sobie obrońcę, w razie niemożności znalezienia obrońcy, ma prawo prosić o wyznaczenie mu takowego z pośród pracowników miejskich.

Dochodzenie dyscyplinarne prowadzi i sprawę wnosi i referuje na posiedzeniu komisji dyscyplinarnej, specjalny referent który winien posiadać wyższe wykształcenie prawnicze.

Przewodniczyć w Komisji dyscyplinarnej może osoba posiadająca kwalifikacje do objęcia stanowisk sędziowskich.

Referent wnoszący i referujący sprawę winien starannie zebrać i uwzględnić cały materiał zarówno obciążający jak i uniewinniający.

Rola zatem jego nie jest równoznaczną zrolą prokuratora, a tylko zwykłego, bezstronnego referenta.

Postępowanie na rozprawie jest sporne.

Orzeczenie komisji może być tylko skazujące lub zwalniające.

Przed ostatecznym zredagowaniem orzeczenia komisja dyscyplinarna winna porozumieć się z przedstawicielami pracowników.

Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej dla swej prawomocności winno być zatwierdzone przez prezydenta miasta. Za ostateczne uważane jest tylko orzeczenie komisji Dyscyplinarnej skazujące na najcięższe kary dyscyplinarne jak surowa nagana i wstrzymanie awansu i posunięcia do wyższej kategorii płac najwyżej na 8 lata.

W statucie przewidziane są wypadki kiedy wykroczenia ulegają przedawnieniu, również jest ustalony czas, po którym kary dyscyplinarne tracą znaczenie i ulegają wykreśleniu z formularza służbowego.

Osobny rozdział rozpatruje rozwiązanie stosunku służbowego.

Tu miano na względzie, że każdy pracownik w każdym czasie może wystąpić o zwolnienie ze służby miejskiej, wydalenie zaś ze służby miejskiej może nastąpić tylko na mocy wyroku sądowego lub prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Prawa winikające z niniejszego statutu urzędnik etatowy nabiera po stabilizacji, pracownik kontraktowy po przesłużeniu 10 lat na służbie miejskiej, robotnik zaś i oficjalista po 5 latach.

Przy opracowywaniu projektu statutu miały ferent na względzie zabezpieczenie losu pracowników, nie naruszając w niczem zwierzchniczych praw Magistratu.

Przy zastosowaniu w praktyce tego statutu, nawet przy bliższym rozpatrzeniu okazać się może, że to i owo w nim trzeba zmienić lub uzupełnić, jednakże mamy nadzieję, że projekt ten po uzupełnieniu go i poprawieniu może być przyjęty przez obydwie strony.

— **Zasiłki wojskowe dla rodzin pracowników miejskich służących w armji ochotniczej.** W środę, dnia 18 sierpnia odbyła się pierwsza wypłata stałych zasiłków wojskowych dla rodzin pracowników miejskich, służących w armji ochotniczej. Następne wypłaty odbywać się będą w najbliższą środę po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Po odbiór pieniędzy należy się zwracać do głównej kasy miejskiej Plac Wolności № 14 w podzurów, w godzinach od 8 rano do 12 w południe. Wszelkich bliższych informacji zasięgnąć można w biurze centralnem zarządu głównego, Plac Wolności № 14, pierwsze piętro, pokój № 20.

Sprawy kulturalno-oświatowe.

— **Powszechnie nauczanie.** Komisja Powszechnego Nauczania przyjęła wnioski wydziału wykonawczego w sprawie organizacji obowiązkowego nauczania w przyszłym roku szkolnym. Ustalony plan ma być przeprowadzony w całości. Postanowiono dążyć bezwzględnie do zapewnienia każdemu dziecku miejsca w szkole. Szkoły zajęte na potrzeby wojska postanowiono rozmieszczać w szkołach nie zajętych, urządzając naukę popołudniową, a w razie ostatecznej potrzeby rdeukować liczbę godzin.

* * *

Według sporządzonego przez biuro Kom. Powsz. Naucz. obliczenia liczba dzieci, które winny w roku szkolnym 1920/21 uczęszczać do szkół powszechnych wynosi w okrągłych cyfrach 55 tysięcy. Liczba ta powiększy się jeszcze wskutek przyływu dzieci do szkół średnich.

* * *

Kom. Powsz. Naucz. postanowiła nabyć W. P. (I. Z. A. P. P.), materiałów na odzież i bieliznę dla dzieci za 75 tysięcy marek.

Różne.

— **Odbudowa kraju.** Ministerstwo rolnictwa opracowuje projekt, mający na celu zobowiązanie wszystkich właścicieli lasów do oddania 30 proc. materiału budulcowego z dziesięcioletnich poręb na cele odbudowy. Od obowiązku tego nie będą zwolnione lasy Poznańskie.

Na odbudowę zniszczonych gospodarstw potrzeba około 25 milj. metrów sześć. drzewa. Za drzewo, zajęte na cele odbudowy, właściciele lasów otrzymają wynagrodzenie według norm, oznaczonych przez rząd.

OGŁOSZENIE.

Podaje się do wiadomości czynnyen wytwarzających zakładów przemysłowych m. Łodzi, oraz firm i instytucji, uprawnionych do korzystania z deputatu żywnościowego w myśl rozporządzenia Ministerstwa Aproprowizacji z dnia 8-go października 1919 r. że, celem uzyskania odnośnego przydziału na miesiąc październik 1920 r., winny złożyć do Miejskiej Komisji Kwalifikacyjnej, Śrédnia 16, Oddz. Żywnościowy, imienną listę swych pracowników, niezależnie od rodzaju ich zajęcia, zaświadczoną przez p. Inspektora Pracy, a także własnoręcznie, pokwitowaną z odbioru żywności przez każdego robotnika, **do 1-go września 1920 r.**

Zastrzega się, że listy złożone po tym terminie, będą kwalifikowane na miesiąc listopad 1920 r.

To samo dotyczy zakładów przemysłowych, firm i instytucji już zarejestrowanych w ubiegłych miesiącach.—

MIEJSKA KOMISJA KWALIFIKACYJNA
przy Magistracie m. Łodzi.

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

W środę dnia 25 sierpnia 1920 r. odbędą się licytacje za gotówkę przy następujących ulicach.

Między godz. 9-4 przed poł. ul. Kwiatkowskiego 12, stół, Kwiatkowskiego 12; lustro ścienne, Szopena 4, ławka do konewek, Brzezińska 82, lustro toaletowe, maszyna do szycia, otomana, Drebnowska 54, szafa do rzeczy. Dolna (Radogoszcz) 30, szafa. N. Zgierska 7, maszyna do szycia. Dłaga 5, kredens. Konstantynowska 9, kredens, zegar stojący, szafa dębowa, kanapa, maszyna do szycia, lustro stojące. 1 stół, 6 krzesel, 2 fotele, 1 kanapa, kol. bordo Konstantynowska 11, 13, lustro. Zachodnia 45, ubranie żakietowe czarne. Cegielniana 2, kredens pokojowy. N. Cegielniana 33, szafa do rzeczy. Al. 1-go Maja 35, 2 krzesła. Zawadzka 9, szafa z lastrami. Zawadzka 25, kredens, szafa do rzeczy, szafa (bielizniarka). Poładniowa 2, lustro, szafa. Sienkiewicza 7, szafa kuchenna. Kilńskiego 45, serweta płaszowa. Piotrkowska 37, 2 metry szewiora granatowego. Piotrkowska 58, 2 metry towaru. Piotrkowska 45, prasa kopijowa ze stolikiem, 2 krzesła biurowe.

W czwartek dnia 26 sierpnia 1920 r. odbędą się licytacje za gotówkę przy następujących ulicach.

Między godz. 9—4 przed południem ul. Konstantynowska 74, szafa. Piotrkowska 58, lustro dębowe. Piotrkowska 79, stół pokojowy. Lipowa 85, kanapa, biurko. Piotrkowska 132, 400 funtów szmat bawełnianych. Piotrkowska 175, szafa z lustrem. Piotrkowska 275, kredens, kredens pokojowy, biblioteka, stół dębowy, 10 krzesel obitych ceratą.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Zaginął paszport polski wydany w starostwie Brzeskim na imię Piotra Onackiego.

Zgubiono książeczkę odroczenia na imię Jakuba Szymkiewicza wydaną w Łodzi.

Abram Manela zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi, ul. Zawadzka № 7.